

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **B. B.**, narozený,
státní příslušnost Republika Uzbekistán,
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým,
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1,

Proti
žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie,**
sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. listopadu 2020, č. j. CPR-23849-3/ČJ-2020-930310-V234,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2020, č. j. CPR-23849-3/ČJ-2020-930310-V234, se **zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228,-Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo částečně změněno rozhodnutí č. j. KRPA-150253-13/ČJ-2020-000022-ZAM ze dne 10. 6. 2020, jímž bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU v délce 2 roky, tak, že nově byl počátek této doby byl stanoven od okamžiku, kdy uplyne doba stanovená k vycestování. Současně podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena doba k vycestování do 26 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Ve zbylé části bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.
2. Žalobce namítá, že ačkoliv z jeho doznání vyplývá, že se dopustil výkonu nelegální práce, čímž naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, tak tento závěr nezabavuje správní orgán povinnosti posoudit přiměřenost aplikovaného postihu. Taková úvaha však z odůvodnění rozhodnutí nevyplývá, proto má žalobce za to, že odůvodnění nenaplnuje požadavky § 174a zákona o pobytu cizinců a je nepřezkoumatelné. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že je žalobce cizincem mladého věku, který se na území České republiky dopustil toliko první protiprávnosti, přičemž po jejím odhalení spolupracoval s policejním orgánem, a to do té míry, že mu poskytl jediný usvědčující důkaz, kterým spisový materiál disponuje, tj. vlastní doznání, na podkladě kterého bylo možné vydat meritorní rozhodnutí. Míra součinnosti žalobce přesáhla obvyklé vyjádření účastníka řízení a výrazně přispěla ke zjištění skutečného stavu věci, žalobce nad rámec doznal i podrobnější informace ohledně své osoby a identifikoval osobu, které mu zaměstnání zprostředkovala, a která jej za nelegální práci vyplácela. Žalobce se domnívá, že je-li smyslem aplikované represe dosažení ochrany zákonem chráněného zájmu, tj. ochrany pracovního trhu a vztahů z toho vyplývajících, tak je v tomto kontextu zásadní, aby postup státu dopadal nikoliv jen na pracovníka, nýbrž a především na osoby mající z nelegální práce užitek, kterými jsou v první řadě zprostředkovatel zaměstnání a podnikatel umožňující práci. Žalobce je proto názoru, že žalovaný měl začlenit tuto skutečnost do úvahy stran přiměřenosti rozhodnutí, kterou však správní orgán nijak neprovedl a namísto toho žalobci uložil správní vyhoštění v horní polovině příslušné sazby, aniž by se pokusil vysvětlit, v čem spatřuje společenskou nebezpečnost posuzovaného jednání, a z jakého důvodu jej považuje za natolik závažné, že je nezbytně nutné sankcionovat žalobce takto přísným opatřením. Konečně žalobce namítá, že je zapotřebí vzít v potaz i to, že období nelegálního stavu kopíruje období vyhlášeného nouzového stavu, pročez lze dojít k závěru, že žalobce k protiprávnosti dohnala tíživá osobní situace, a nikoliv závadný charakter.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
4. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
5. Dne 10. 6. 2020 byla provedena kontrola u zaměstnavatele v prostorách prodejny NORMA k. s., IČ: 47114789, na adrese Přátelství 989, Praha 10. Při této kontrole byl

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.

kontrolován žalobce, který předložil cestovní pas Uzbekistánu s dlouhodobým polským vízem. Žádný doklad opravňující jej k výkonu práce ale nedoložil s tím, že uvedl, že žádné takové povolení nemá. Neměl uzavřenu ani žádnou pracovní smlouvu. Žalobce měl v době kontroly oblečen pracovní oděv. Při výslechu žalobce uvedl, že hranice schengenského prostoru překročil 18. 10. 2019, kdy letecky vstoupil do Lotyšska, tam pouze přestupoval na letadlo do Varšavy. V Polsku byl přes pracovní agenturu, pracoval na stavbě. Pracoval tam do začátku března 2020, poté odjel do ČR na návštěvu synovce. Z důvodu vyhlášení karanténních opatření a nouzového stavu nemohl vycestovat a byl nucen pracovat. Jízdenku k doložení nemá. Po příjezdu byl pár dní u synovce, poté je ale majitelka vyhodila a byl nucen si najít jiné bydlení. Práci na prodejně sehnal přes internet, začal v dubnu. V minulosti pracoval v ČR v roce 2013 na sportovní soutěži. Po vyhlášení nouzového stavu vycestovat chtěl, ale autobusem to nebylo možné a na letenku neměl dostatečné prostředky. Stavební společnost NORMA k. s. ani GENERAL ABS SECURITY s. r. o. nezná. Vízum si vyřídil v Taškentu. Pracovní smlouvu sepsanu neměl. Na prodejně pracoval jako ostraha.

Od 4. 4. 2020 měl 9 nepracovních dní, jinak pracoval každý den. Chtěl ale vycestovat. Následně žalobce popsal pracovní a platové poměry a ověřil pravost předložené evidence docházky. O podmínkách výkonu práce v ČR věděl, ale neměl na výběr. V Uzbekistánu má matku, manželku a dvě děti.

Vystudoval VŠ v oboru farmacie. Ve vlasti měl finanční problémy, proto odjel pracovat do Polska. Na území ČR nemá žádné vazby ani majetek. V Uzbekistánu mu nic nehrozí, vrátí se k rodině. Když se vrátí, bude mít finanční potíže, ale odjet chce z důvodu nemoci matky. Prostředky na vycestování nemá, možná si je půjčí od synovce.

6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), přičemž při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
7. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože postupoval podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
8. Ohledně žalobní námitky, že správní orgány se nezabývaly dostatečně posuzováním kritérií stanovených v § 174a zákona o pobytu cizinců, soud konstatuje, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí i prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že se oba správní orgány zabývaly tím, zda došlo k naplnění některé ze skutkových podstat § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a zda vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebude pro žalobce představovat nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života. K tomu správní orgány uvedly své závěry, dle kterých v řízení bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce naplnil skutkovou podstatu dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, a že s ohledem na veškeré okolnosti posuzovaného případu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, oba přitom vycházely z řádně zjištěného skutkového stavu. Správní orgány obou stupňů vzaly v úvahu skutečnosti zjištěné jak z výpovědi žalobce, tak ze shromážděných podkladů. Při posuzování přiměřenosti přijatého opatření vyšly z kritérií stanovených v § 174a zákona o pobytu cizinců, zhodnotily tak zejména závažnost a druh protiprávního jednání žalobce a s tím související délku jeho pobytu na území, vědomost postupu žalobce a též další aspekty tam uvedené.

9. Soud nenalezl pochybení správních orgánů, pokud jde zohlednění rodinných a soukromých vazeb žalobce. Konkrétně bylo zohledněno, že žalobce uváděl, že v Uzbekistánu má rodinné zázemí a hodlá se dobrovolně vrátit. Žádné vazby k ČR nemá a překážky vycestování mu nejsou známy. Soud se zabýval též tvrzením žalobce, že se daného porušení zákona dopustil pod tíhou osobní situace, přičemž soud shledal, že ani taková motivace nemůže být důvodem nepřiměřenosti uloženého správního vyhoštění a nemůže nic změnit na závěrech správních orgánů. Tvrzené okolnosti, i kdyby skutečně svědčily ve prospěch žalobce, dle závěru soudu nemohou převážit nad závažností protiprávního jednání, kdy se žalobce na území ČR neoprávněně zdržoval a naplnil tak skutkovou podstatu pro správní vyhoštění.
10. Soud však shledal důvodnou námitku žalobce, že nebyla adekvátně posouzena přiměřenost aplikovaného postihu.
11. Žalobce na území ČR přicestoval na základě dlouhodobého polského víza platného do 21. 4. 2020. Měl dle svých tvrzení v úmyslu zavčas vycestovat, avšak z důvodu vyhlášeného nouzového stavu se mu vycestovat nepodařilo a byl nucen na území ČR proto dále zůstat. Přestože žalobce pobýval na území ČR i po skončení platnosti jeho víza, správní orgán I. stupně ani žalovaný tento delší pobyt nevzali v úvahu při stanovení doby správního vyhoštění, a to z toho důvodu, že bylo zohledněno vyhlášení nouzového stavu.
12. Ve věci je nesporné, že žalobce neoprávněně vykonával práci v období minimálně od 4. 4. 2020 do 10. 6. 2020. V rámci pobytové kontroly byl žalobce kontrolován při výkonu pracovníka ostrahy v prodejně NORMA k. s. Tato skutečnost je doložena mj. fotografií žalobce založenou ve spise, kde je oblečen do pracovního oděvu v prodejně. Tuto skutečnost pak především nezpochybňuje ani sám žalobce, který naopak při výslechu sám dobu výkonu práce takto vymezil a správnímu orgánu uvedl rovněž podrobnosti týkající se jeho zaměstnání, kdy uvedl mj. specifika ohledně pracovních podmínek, vyplácení odměny za práci či upřesnil způsob evidence docházky. Žalobce tedy skutkový stav zjištěný správními orgány obou stupňů nepopírá, naopak i sám takto svůj neoprávněný výkon pracovní činnosti vymezil. Byl si vědom toho, že v České republice pracuje nelegálně, avšak odvolává se na to, že byl k výkonu práce přinucen okolnostmi, konkrétně vyhlášeným nouzovým stavem znemožňujícím jeho vycestování.
13. Je na uvážení správního orgánu, jak dlouho dobu s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, pro správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016 - 41, uvedl, že: *„Otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003 - 38). Úkolem soudu tedy není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit*

správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 A 139/2002 - 46).“

14. Žalobce svým jednáním nepochybně naplnil uvedenou skutkovou podstatu pro správní vyhoštění, správní orgány však neprovedly dostatečně adekvátní posouzení závažnosti spáchané protiprávnosti ve vztahu ke stanovené době správního vyhoštění. Maximální doba správního vyhoštění byla v daném případě 3 roky, přičemž správními orgány vyměřená doba správního vyhoštění v délce 2 let se tak pohybuje ve 2/3 zákonem stanovené maximální doby, aniž by však správní orgány dostatečně odůvodnily, v čem spatřují tak významnou závažnost protiprávního jednání žalobce, že bylo nutno přistoupit k takto přísnějšímu postihu.
15. Předně lze odkázat na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU v délce dva roky se strohým odůvodněním, že uvedená doba byla stanovena s ohledem na všechny okolnosti případu, aniž by správní orgán I. stupně tyto okolnosti jakkoli konkretizoval. Žalovaný stanovenou dobu nezpochybnil a odůvodnění správního orgánu I. stupně považoval za dostačující. Ten dle něj konkrétně zohlednil okolnosti přitěžující i polehčující a žalobcovo doznání, konkrétně měl správní orgán vzít v úvahu jako přitěžující okolnost skutečnost, že žalobce vykonával na území ČR nelegálně práci po dobu přibližně dvou měsíců, přičemž pokud by nebyl kontrolován, tak by v jejím výkonu pravděpodobně nadále pokračoval, jako polehčující okolnost mělo být zohledněno, že se jednalo o první protiprávnost žalobce a že se správním orgánem spolupracoval. K tomu soud uvádí, že žalovaný sice odkazuje na tyto skutečnosti, které měly být správním orgánem I. stupně zohledněny, avšak prvostupňové rozhodnutí takové úvahy neobsahuje a jako první je tak explicitně vyslovil až žalovaný a není proto zřejmé, na základě čeho dospěl ke stanovené době 2 roky správní orgán I. stupně.
16. Jakkoli se lze ztotožnit s uvedeným výčtem přitěžujících a polehčujících okolností případu žalobce, jejich následná aplikace byla provedena až žalovaným, a to nepřiměřeně přísným způsobem.
17. Žalovanému lze dát za pravdu v tom, že nelze vykonávat bez příslušného povolení pracovní činnost, a tuto pak uvádět jako liberační důvod ve správním řízení o správním vyhoštění. Rovněž se lze ztotožnit i s tím, že žalobci objektivně nic nebránilo v tom, aby si v ČR o platné povolení k výkonu pracovní činnosti požádal, a následně tak práci vykonával bez potíží legálně. Stejně tak si mohl požádat i o prodloužení jeho pobytového oprávnění, a tím zde pobývat dále oprávněně. Žalovaný jako řešení shledal rovněž možnost vycestování žalobce do Polska. Rovněž není vyloučeno, že by žalobce mohl ve výkonu práce pokračovat, pokud by nebyl kontrolován.
18. Lze však souhlasit s žalobcem, že míra jeho součinnosti přesáhla obvyklou míru, které dosahují obdobná vyjádření účastníků řízení v podobných případech. Žalobce významným způsobem přispěl k objasnění výkonu jeho zaměstnání a popsal detailněji, jakým způsobem byl najat a i další průběh pracovněprávního vztahu. Žalovanému též pomohl ujasnit používaná pravidla docházky do zaměstnání. Učinil jasné doznání, že si je

vědom skutečnosti, že v ČR pracoval neoprávněně, a se správním orgánem spolupracoval. Přes nespornou skutečnost neoprávněného výkonu práce žalobcem je dle soudu třeba, aby žalovaný postupoval vždy se zohledněním všech okolností případu, kdy v tomto případě se postih uložený správními orgány jeví jako nepřiměřeně přísný.

19. Stanovení doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, by mělo být ze strany správního orgánu, potažmo žalovaného, vždy srozumitelně a adekvátně odůvodněno tak, aby bylo dostatečně seznatelné, na základě jakých úvah bylo rozhodnutí učiněno a na základě jakých skutečností bylo rozhodováno, je tedy nezbytné, aby byly naplněny požadavky uvedené v § 68 odst. 3 správního řádu na náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně obsahuje pouze fakt, že byly zohledněny všechny okolnosti případu, a ani žalovaný se nepozastavil nad významnou mírou přispění žalobce, pokud jde o poskytnutí informací správnímu orgánu, ve vztahu k výkonu práce.
20. Pokud žalobce neoprávněně v ČR pracoval přibližně dva měsíce, pak i s odkazem na výše uvedené zohledněné polehčující okolnosti, tedy že se jednalo o jeho první protiprávnost a že se správním orgánem značně spolupracoval, vyžadovalo odůvodnění, z jakého důvodu správní orgán uložil správní vyhoštění v délce 2 let významnější pozornosti. S ohledem na závažnost (délku) protiprávního jednání se zřetelem k součinnosti žalobce soud považuje dobu dva roky za neúměrnou. Žalovaný pak sice doplnil výčet polehčujících a přitěžujících okolností, avšak rozhodnutí je při jejich zohlednění nepřiměřené. Soud si neumí představit dobu zákazu pobytu v případě násobku doby neoprávněného výkonu práce nebo v případě, kdy by žalobce se správními orgány nespolečně pracoval. Zákonem stanovenému rozpětí doby zákazu pobytu musí odpovídat závažnost protiprávního jednání, jež bude u neoprávněného výkonu práce dána zejména délkou takového výkonu, ale musí být rovněž dostatečně zohledněno, jakým způsobem žalobce v řízení spolupracoval, respektive přispěl k objasnění nelegálního zaměstnávání. Je proto na žalovaném, aby v souladu s kritériem závažnosti protiprávního jednání stanovil proporcionalitu doby neoprávněného výkonu práce, míry spolupráce ze strany žalobce a doby zákazu pobytu. Závěrem soud uzavírá, že žalovaný na straně 9 rozhodnutí uvádí, že uložené správní vyhoštění s dobou zákazu pobytu v délce 6 měsíců považuje za přiměřené a adekvátní s ohledem na okolnosti případu, což, byť jde o písařskou chybu, nepřidává na přesvědčivosti odůvodnění ze strany žalovaného.
21. Je nutné vždy individualizovat okolnosti posuzované věci. Nikoli jakákoliv „součinnost“ je polehčující okolností. Pokud se cizince dostaví k policii zjevně za účelem preventivního vyloučení následků náhodné kontroly, zejména pokud řízení o vyhoštění mu založí fikci oprávněného pobytu, potom se nejedná o součinnost. Shodně nelze považovat za součinnost nerozporování zjevných skutečností (zadržený cizinec na pracovišti v pracovním oděvu zjevně nebude v procesně komfortní situaci). Pokud však cizinec označí konkrétní osobu, která byla aktivním hybatelem jeho protiprávního jednání a takové označení je způsobilé sankcionovat skutečné zdroje protiprávního jednání, potom se jedná o součinnost hodnou polehčující okolnosti. Je otázkou, zda součinnost žalobce byla dále procesně využita, ale to je již v pravomoci příslušného správního orgánu. V dané věci proto soud shledává přiměřené opatření v rozsahu zákazu pobytu 8 měsíců uložené

žalobci, neboť součinností nelze zcela popřít dobu protiprávního jednání žalobce, které bylo ukončeno teprve kontrolní činností policie.

22. Z důvodů shora uvedených soud postupoval podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení, a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.), a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
23. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. – tj. převzetí zastoupení, písemné podání k soudu] právní služby v částce 3 100,- Kč za jeden úkon, celkem 6 200,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a náhradu hotových výdajů v částce 300,- Kč za jeden úkon, celkem 600,-Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 6 800,- Kč, 8 228,- Kč včetně DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 8. ledna 2021

Mgr. Kamil Tojner v. r.
Soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.